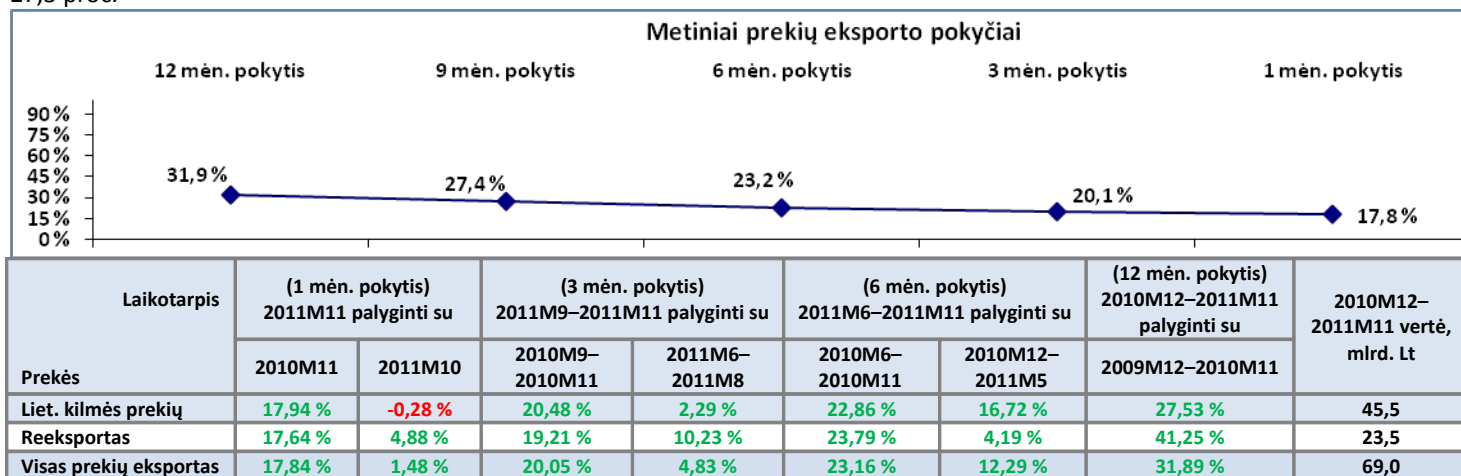

I. SANTRAUKA

- ▶ 2011 m. lapkričio mėn. prekių eksportas siekė 6,19 mlrd. Lt, tai buvo 17,8 proc. daugiau nei 2010 m. lapkričio mėn. ir 1,5 proc. daugiau nei 2011 m. spalio mėn.
- ▶ Neaiški makroekonominė situacija Europos Sąjungoje, ypač Euro zonoje, 2011 m. spalio–lapkričio mėn. neigiamai paveikė Lietuvos drabužių pramonę.
- ▶ Vietinės žaliavos trūkumas neleidžia Lietuvos mėsos perdirbimo pramonei sparčiau didinti eksporto apimčių.
- ▶ 2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. lapkričio mėn., eksporto srautų pokyčius tarp Lietuvos eksporto strategijoje įvardytų rinkų iš esmės lėmė naftos produktų ir trąšų eksporto rinkų pasikeitimai. Be naftos produktų ir trąšų, Lietuvos eksporto apimtys 2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. lapkričio mėn., didėjo visose Lietuvos eksporto plėtros strategijoje įvardytose rinkose.
- ▶ 2011 m. gruodžio mėn., antrą mėnesį iš eilės, Lietuvos statistikos departamento apklaustų įmonių vadovų eksporto augimo lūkesčiai, kalbant apie artimiausius mėnesius, yra neigiami.

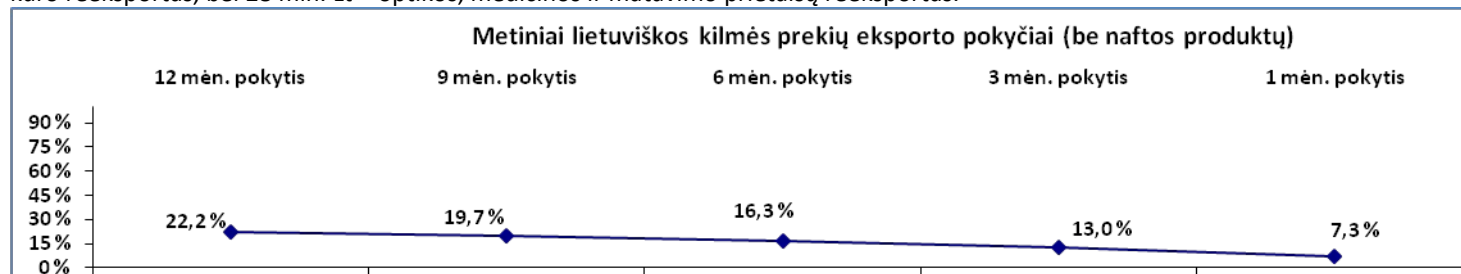
II. EKSPORTO POKYČIAI

▶ **2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. lapkričio mėn., eksportas padidėjo 17,8 proc., arba 936,5 mln. Lt.** Tačiau, lyginant 1, 3, 6, 9 bei 12 mėnesių metinius pokyčius, pastebima aiški eksporto augimo lėtėjimo tendencija. Vienas svarbiausių Lietuvos eksporto augimo veiksmų lapkričio mėn., kaip ir visais 2011 m., buvo naftos produktų eksporto augimas. Naftos produktų eksporto augimas 2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. lapkričio mėn., sudarė 56,7 proc. bendro eksporto augimo. Be naftos produktų, Lietuvos prekių eksportas 2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. lapkričio mėn., būtų augęs 9,7 proc., o 2011 m. sausio–lapkričio mėn. – 27,3 proc.

III. EKSPORTAS PAGAL PRAMONĖS RŪŠIS¹

▶ **Lietuviškos kilmės** prekių eksportas 2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. lapkričiu, didėjo 17,9 proc., arba 610 mln. Lt, 71,7 proc. šio augimo sudarė mineralinis kuras, likusią dalį labiausiai lėmė žemės ūkis, kurio eksportas augo 54,7 mln. Lt, maisto pramonė – 37,9 mln. Lt, baldų pramonė – 32,2 mln. Lt, chemijos pramonė – 19,2 mln. Lt. Tačiau lapkričio mėn. buvo antras mėnuo iš eilės, kai 23 mln. Lt mažėjo drabužių pramonės eksportas. Reeksportas nagrinėjamu laikotarpiu augo 17,6 proc., arba 326,4 mln. Lt. Prie reeksporto augimo labiausiai prisidėjo 106,3 mln. Lt išaugęs mašinų ir mechaninių įrenginių reeksportas, 93 mln. Lt – mineralinio kuro reeksportas, bei 28 mln. Lt – optikos, medicinos ir matavimo prietaisų reeksportas.

▶ **Lietuvos žemės ūkio produktų** eksportas 2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. lapkričio mėn., didėjo 54,7 mln. Lt, arba 40 proc. Tokį žemės ūkio produktų augimą labiausiai lėmė 42,3 mln. Lt išaugęs miežių eksportas, kurių net už 39,9 mln. Lt buvo išvežta į Saudo Arabiją, taip pat rapsų sėklos, kurių eksportas augo 21,9 mln. Lt, o didžiausias buvo eksporto į Lenkiją augimas – 19,4 mln. Lt. Miežių eksporto augimas sietinas su šių grūdų paklausos augimu, nes keletą metų paklausa buvo sumažėjusi, tačiau grūdų kainos rinkoje šiuo metu yra gana stabilios, o eksporto augimą metų pradžioje gali kiek paskatinti Rusija, kuri pusę mėnesio švenčia, dėl to eksportas iš šios šalies sumažėja. Ateityje grūdų rinkos didesnius pokyčius galėtų lemti klimato sąlygos – kadangi Ukrainoje ruduo buvo pakankamai sausas, todėl gero derliaus nesitikima. O rapsų eksportas į Lenkiją išaugo dėl to, kad vasarą buvę potvyniai pakenkė rapsų derliui, todėl perdirbimo gamyklos padidino žaliavos importą.

▶ **Lietuvos maisto pramonės** eksportas 2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. lapkričio mėn., didėjo 37,9 mln. Lt, arba 8,9 proc. Prie maisto pramonės produktų eksporto augimo labiausiai prisidėjo 19,4 mln. Lt išaugęs mėsos ir mėsos subproduktų

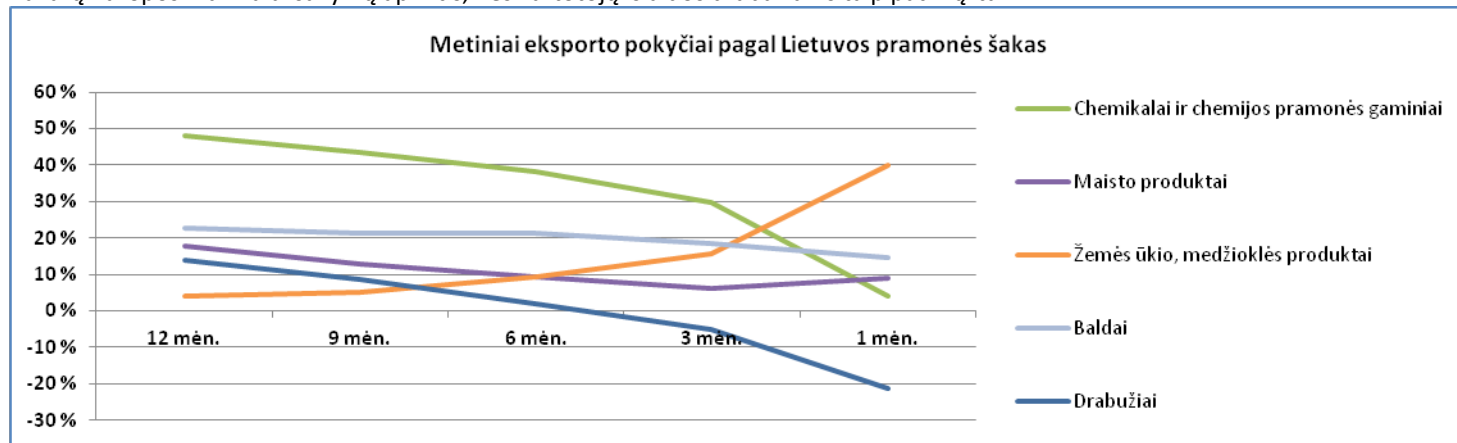
¹ Pramonės šakos nurodytos pagal CPA 2008 klasifikatorių.

eksportas, kuris labiausiai augo į Rusiją – 14 mln. Lt ir Nyderlandus – 4,1 mln. Lt. Mėsos gaminių eksportas į Nyderlandus augo dėl to, kad Lietuvos gamintojai sugebėjo geriau išnaudoti Nyderlandų rinkos galimybes, kur mėsos gaminių, ypač galvijų mėsos, paklausa yra didelė, o didesnį eksporto augimą stabdo ribota žaliavos pasiūla Lietuvos rinkoje. Mėsos eksporto į Rusiją augimui įtakos turėjo apie 20 proc. padidėjusios kainos bei augusi paklausa. Pieno ir pieno produktų eksportas augo 11,6 mln. Lt, labiausiai augimą lėmė 17,5 mln. Lt. padidėjęs pieno ir grietinės eksportas, tačiau sūrių eksportas mažėjo 5,6 mln. Lt. Pieno eksportas labiausiai augo į Lenkiją – 10 mln. Lt, į Vokietiją – 4,9 mln. Lt, sūrių eksportas labiausiai mažėjo į Italiją – 4,9 mln. Lt.

► **Baldų pramonės** eksportas 2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. lapkričio mėn., didėjo 32,2 mln. Lt, arba 14,6 proc. Baldų eksportas augo į beveik visas pagrindines Lietuvos baldų eksporto rinkas, labiausiai – į Vokietiją – 8,9 mln. Lt, į Švediją – 7,8 mln. Lt, į Norvegiją – 4,9 mln. Lt. Šiek tiek mažėjo eksportas į Ispaniją – 3,7 mln. Lt, į Lenkiją – 1,8 mln. Lt ir į Rusiją – 1,7 mln. Lt. Kaip jau rašėme ankstesnėse apžvalgose, antras metų pusmetis ir ypač paskutinis metų ketvirtis yra metas, kai baldų pardavimai būna didžiausi, todėl baldų eksporto augimas pateisina lūkesčius ir didesnių neigiamų pokyčių šios pramonės srities atstovai kol kas nesitiki.

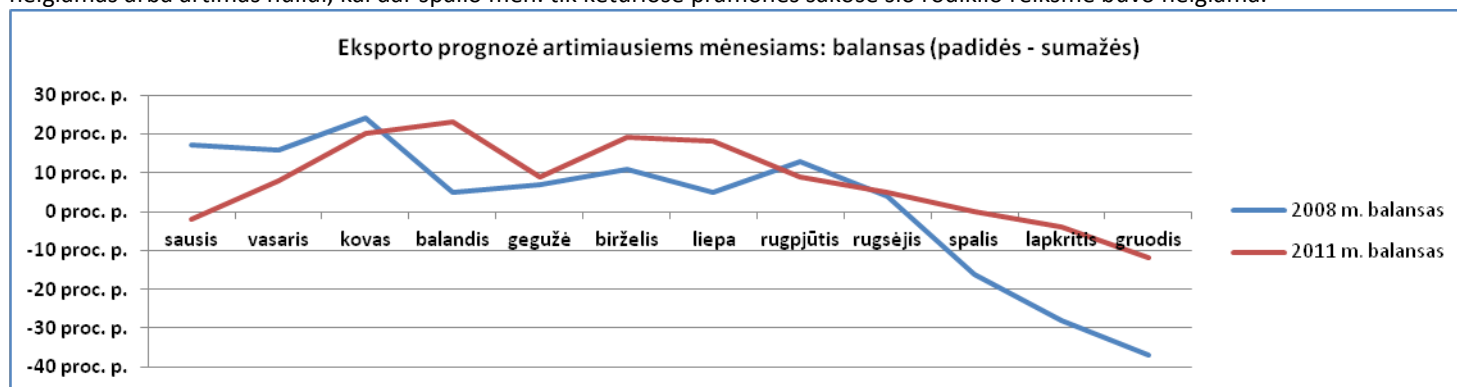
► **Chemijos pramonės** eksportas 2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. lapkričio mėn., didėjo 19,2 mln. Lt, arba 4,2 proc. Šios pramonės šakos eksporto augimui daugiausia įtakos turėjo 8,2 mln. Lt išaugęs kalcio fosfatų eksportas, labiausiai augusios rinkos buvo Jungtinė Karalystė – 3 mln. Lt ir Lenkija – 2,2 mln. Lt, taip pat 6,3 mln. Lt padidėjęs biodyzelino eksportas, kuris eksportuotas į Švediją. Iš chemijos pramonės šakų labiausiai mažėjo pirminės formos plastikų eksportas – 5,4 mln. Lt. Kaip ir rašėme ankstesnėse apžvalgose, plastikų gamintojai jau rudens pradžioje minėjo, kad mažėja produktų kainos, taip pat eksporto kiekiai, tačiau 2011 metus ruošiasi užbaigti be didesnių neigiamų pokyčių.

► **Drabužių pramonės** eksportas 2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. lapkričio mėn., mažėjo 23 mln. Lt, arba 21,5 proc. Tai antras mėnuo iš eilės, kai drabužių pramonės eksporto apimtys mažėjo. Nors labiausiai sumažėjo Honkongo rinka (5,6 mln. Lt), ten Lietuvos gamintojai eksportuodavo Vakarų Europos užsakovams pagamintą produkciją, vis dėl to didesnį nerimą kelia drabužių eksporto mažėjimas į pagrindines Vakarų Europos ir Skandinavijos rinkas: Jungtinės Karalystės rinka mažėjo 5,1 mln. Lt, Vokietijos – 4,5 mln. Lt, Švedijos – 3,5 mln. Lt, Norvegijos ir Belgijos – kiek daugiau kaip po 2 mln. Lt, Suomijos ir Prancūzijos – kiek daugiau kaip po 1 mln. Lt. Drabužių eksporto smukimą lemia sumažėjęs užsakymų skaičius, kai kuriais atvejais net iki 40 proc. Pagrindiniai užsakovai iš Vakarų Europos mažina užsakymų apimtį, nes vartotojų išlaidos drabužiams taip pat mažta.

Detalesnė informacija apie eksporto pokyčius pagal pramonės šakas pateikiama priede „7. Pramonės šakų eksportas“.

► Nepaisant gerų pagrindinių Lietuvos pramonės sektorių eksporto rezultatų, bendras skirtumas (balansas) tarp visų Lietuvos statistikos departamento apklaustų sektorių atstovų, teigiančių, kad eksportas artimiausiais mėnesiais didės, ir tų, kurie tikisi eksporto mažėjimo, gruodžio mėnesį buvo neigiamas ir siekė -12 proc. punktų. Be to, gruodžio mėnesį visose pramonės šakose² šis rodiklis buvo neigiamas arba artimas nuliui, kai dar spalio mėn. tik keturiuose pramonės šakose šio rodiklio reikšmė buvo neigiama.

IV. REEKSPORTAS

► **2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 lapkričio mėn.,** prie reeksporto augimo labiausiai prisidėjo 43,2 proc., arba 106 mln. Lt, išaugęs mašinų ir mechaninių įrenginių reeksportas. Šios prekių grupės reeksporto augimą labiausiai lėmė 23,4 mln. Lt išaugęs kompiuterių ir jų dalių reeksportas, labiausiai augusios rinkos šių prekių reeksporto šalys buvo Rusija – 9,5 mln. Lt, Latvija – 7,2 mln. Lt

² Išskiriamos šios pramonės šakos: C10 Maisto produktų gamyba; C13 Tekstilės gaminių gamyba; C14 Drabužių siuvimas (gamyba); C16 Medienos bei medienos ir kamštienos gaminių, išskyrus baldus, gamyba; gaminių iš šiaudų ir pynimo medžiagų gamyba; C20 Chemikalų ir chemijos produktų gamyba; C22 Guminių ir plastikinių gaminių gamyba; C23 Kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba; C25 Metalų gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba; C26 Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba; C31 Baldų gamyba;

ir Estija – 7 mln. Lt. Šių prekių pardavimai didžiausi būna lapkričio mėn., kadangi didieji pardavėjai užsiperka didesnį kiekį prekių artėjančiai šventinei prekybai, tai patvirtina ir vieni didžiausių kompiuterių, jų dalių ir susijusios įrangos platintojų Pabaltijo regione – ACME Baltija, kuriems šių metų lapkritis buvo rekordinis pagal eksporto apimtį. 2012 m. įmonė planuoja plėsti eksporto geografiją, todėl galima tikėtis šių prekių reeksporto augimo. Ženkliai prie augimo lapkričio mėn. prisidėjo ir statybos mašinų, kėlimo įrangos dalių reeksportas, augęs 14,5 mln. Lt.

► Mineralinio kuro reeksportas augo trigubai – 93 mln. Lt. Tokį augimą labiausiai lėmė 66 mln. Lt išaugęs dyzelino reeksportas, kuris beveik visas buvo reeksportuotas į Lenkiją. Jau ankstesnėse apžvalgose rašėme, kad verslininkai naudojami Lenkijos įstatymų pusiau legaliomis schemomis ir spragomis, reeksportuodami dyzeliną į šią šalį. Didieji rinkos žaidėjai Lenkijoje žino susidariusią jiems nepalankią padėtį ir tikisi, kad įstatymų spragos bus ištaisytos.

► Optikos, medicinos, matavimo prietaisų reeksportas išaugo 27,9 mln. Lt. Augimui daugiausia įtakos turėjo medicinos aparatų ir prietaisų reeksportas, augęs 11,3 mln. Lt, taip pat fizinės arba cheminės analizės aparatų ir prietaisų reeksportas, augęs 5,2 mln. Lt. Labiausiai augusi šių prekių reeksporto rinka buvo Rusija – 12,5 mln. Lt.

V. EKSPORTAS PAGAL RINKAS

► **Namų rinka* 2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. lapkričio mėn.,** augo 32,0 proc., arba 383,1 mln. Lt. Labiausiai eksportas augo į Latviją (175,6 mln. Lt, arba 39,0 proc.) ir į Estiją (124,6 mln. Lt, arba 48,9 proc.). Iš jų į **Latviją** lietuviškos kilmės prekių eksportas augo 95,2 mln. Lt, arba 43,8 proc., o reeksportas didėjo 80,4 mln. Lt, arba 34,5 proc. Į Estiją lietuviškos kilmės prekių eksportas didėjo 82,1 mln. Lt, arba 53,6 proc., o reeksportas – 42,6 mln. Lt, arba 41,9 proc. Iš reeksporto į **Latviją** didžiausią dalį sudarė **elektros mašinos ir įrenginiai** – 43,1 mln. Lt, arba 13,7 proc., bei **mineralinis kuras** – 39,5 mln. Lt, arba 12,5 proc. Į Estiją daugiausia buvo reeksportuota **mašinų ir mechaninių įrenginių** – 25,4 mln. Lt, arba 17,7 proc., bei **vario ir vario dirbinių** – 16,6 mln. Lt, arba 11,5 proc.

► **Tradicinės rytų rinkos** 2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. lapkričio mėn.,** augo 183,8 mln. Lt, arba 13,5 proc., iš kurių 144,5 mln. Lt didėjo eksportas į Rusiją. Eksporto į Rusiją didėjimą daugiausiai lėmė 136,6 mln. Lt, arba 18,9 proc., reeksporto į šią šalį augimas. Iš reeksportuotų prekių į Rusiją labiausiai augo mašinų ir mechaninių įrenginių reeksportas – 57,8 mln. Lt, optikos, medicinos, matavimo prietaisų – 19,0 mln. Lt, nealkoholinių ir alkoholinių gėrimų – 12,5 mln. Lt, antžeminio transporto priemonių – 12,2 mln. Lt. Antra pagal augimą tradicinėje Rytų rinkoje 2011 lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. atitinkamu laikotarpiu, buvo Ukraina, eksportas į šią šalį augo 109,4 mln. Lt, arba 76,9 proc., priešingai nei į Rusiją, eksportas į Ukrainą labiausiai augo dėl lietuviškos kilmės prekių eksporto. Labiausiai augo šių lietuviškos kilmės prekių eksportas į Ukrainą: mineralinio kuro – 103,7 mln. Lt, arba 122,7 proc., plastikų ir jų dirbinių – 2,7 mln. Lt, arba 211,8 proc., baldų – 1,1 mln. Lt, arba 269,8 proc. Eksportas į Baltarusiją 2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. lapkričio mėn., sumažėjo 70,1 mln. Lt, arba 23,5 proc., šį mažėjimą daugiausiai lėmė 62,3 mln. Lt, arba 61,3 proc. sumažėjęs transporto priemonių reeksportas, lietuviškos kilmės prekių eksportas sumažėjo 6,6 mln. Lt, arba 12,3 proc., iš kurių labiausiai mažėjo mašinų ir mechaninių įrenginių eksportas – 4,1 mln. Lt, arba 39,2 proc.

► **Likusių ES šalių rinka 2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. lapkričio mėn.,** augo 435,4 mln. Lt, arba 20,7 proc. Pagal šalis labiausiai augo eksportas į Nyderlandus – 210,8 mln. Lt, Prancūziją – 188,0 mln. Lt ir Ispaniją – 50,5 mln. Lt. 88,6 proc. viso augimo į **likusių ES šalių** rinką lėmė lietuviškos kilmės naftos produktų eksporto augimas 385,9 mln. Lt. Eksportas į Vokietiją 2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. lapkričio mėn., didėjo nedaug – tik 47,2 mln. Lt, arba 9,6 proc.

► **Eksportas į Kitas šalis 2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. lapkričio mėn.,** sumažėjo 65,8 mln. Lt, arba 11,2 proc. Daugiausiai eksportas mažėjo į JAV – 161,0 mln. Lt, arba 73,7 proc., daugiausia dėl lietuviškos kilmės mineralinio kuro bei trąšų eksporto mažėjimo 143,8 mln. Lt ir 23,2 mln. Lt atitinkamai. Tačiau į JAV 4,8 mln. Lt. didėjo baldų eksportas. 2011 m. lapkričio mėn., palyginti su 2010 m. atitinkamu laikotarpiu, prekių eksportas taip pat mažėjo į Kanadą – 65,5 mln. Lt, arba 92,8 proc., į **Kazachstaną** – 32,2 mln. Lt, arba 28,6 proc. Viena pagrindinių eksporto į kitų šalių rinką mažėjimo priežasčių buvo mineralinio kuro eksporto srautų persikirstymas į kitas rinkas (Prancūziją, Nyderlandus, Ukrainą ir kitas šalis).

Laikotarpis	(1 mėn. pokytis) 2011M11 palyginti su		(3 mėn. pokytis) 2011M9–2011M11 palyginti su		(6 mėn. pokytis) 2011M6–2011M11 palyginti su		(12 mėn. pokytis) 2010M12–2011M11 palyginti su	Lyginamosios dalys bendrame eksporte, %
	2010M11	2011M10	2010M9– 2010M11	2011M6– 2011M8	2010M11	2011M10	2010M9–2010M11	
Šalių grupė								
Namų rinka*	31,95 %	-13,80 %	41,38 %	11,98 %	40,80 %	25,14 %	36,18 %	25,87 %
Likusios ES šalys	20,72 %	16,94 %	15,55 %	4,64 %	20,15 %	11,49 %	28,56 %	37,56 %
Tradicinė Rytų rinka**	13,48 %	8,54 %	9,31 %	-0,16 %	16,16 %	2,92 %	35,87 %	24,92 %
Kitos šalys	-11,23 %	-21,91 %	15,08 %	-0,13 %	13,07 %	8,97 %	25,70 %	11,65 %

*Namų rinka: Latvija, Estija, Suomija, Švedija, Danija, Norvegija; **Tradicinė Rytų rinka: Rusija, Ukraina, Baltarusija.

Išsamesnius eksporto duomenis rasite [EXCEL LENTELĖSE](#):

1. Eksporto pokyčiai pagal prekių grupes; 2. Eksporto pokyčiai pagal šalis; 3. Šalių „krepšelių“ eksporto pokyčiai; 4. Reeksporto pokyčiai pagal prekių grupes; 5. Reeksporto pokyčiai pagal šalis; 6. Eksporto dinamika mėnesiais; 7. Pramonės šakų eksportas.